

Terrorangreb i Stockholm: Nice/Berlin/London-stil. Schiller Institutets Ulf Sandmark: Nu må Sverige samarbejde med de lande, der bekæmper terrorisme

10. april, 2017 – Terrorangrebet i Stockholms midtby fredag, den 7. april kl. 14:53, er den mest dødbringende, enkeltstående terrorhandling i Sverige og har efterladt landet i chok og vrede. Foreløbig har fire mennesker mistet livet, med yderligere femten sårede personer. Chaufføren kaprede en tung lastbil umiddelbart før angrebet og kørte omgående i høj fart 7 husblokke ned ad det tættest besøgte gågade-område, Drottninggatan, i Stockholm, indtil han brasede ind i stormagasinet Åhlens vindue. Han undslap scenen, men blev senere pågrebet i en forstad, hvor han var blevet genkendt ud fra fotos, der var taget af et kamera i undergrundsbanen. Ifølge svenske medier er angrebsmanden den 39-årige Rahmat Akilov, hvis ansøgning om asyl i Sverige blev endegyldigt afvist den 15. december, 2016, og han gik derefter under jorden for ikke at blive udvist. Han skal være fra Usbekistan.

Modus operandi i samme stil som Nice har fået politiet til at karakterisere angrebet som en terrorhandling. Tabloidavisen *Expressen* viderebringer nyheder fra de russiske medier *Ekho Moskvy*, *Politonline* og *Pravda*, om, at han skulle have været i kontakt med en person fra Tadsjikistan, der går under pseudonymet »Abu Fatyma«, på en ISIS-chatside, både før og efter angrebet, hvor han rapporterede om resultatet af sin

udåd. På en jobansøgning havde han skrevet, at han var uddannet til at håndtere sprængstoffer. Han boede sammen med en gruppe usbekere i Sverige, der også er blevet hentet ind til afhøring. Én er blevet arresteret for at være med i udåden.

I en baggrundsdiskussion i går aftes på svensk Tv rapporterede en svensk radiojournalist, at der er mange usbekere i Sverige, pga. undertrykkelsen under den tidligere præsident Karimov. Det var problematisk at udvise dem tilbage til Usbekistan, sagde hun, da en gruppe, der for nylig blev udvist af Norge, blev taget af politiet direkte i lufthavnen og senere blev paraderet på Tv med tilståelser.

Sverige var i chok, men fuldt mobiliseret og årvågen. Indledningsvist afspærrede politiet, som en forsigtighedsforanstaltning i tilfælde af yderlige mulige angreb, hele den centrale del af byen, evakuerede togene og undergrundsbanen og holdt dem lukkede til sent ud på aftenen. Først senere fik folk, der var spærret inde i forretninger og kontorer, lov til at forlade byen til fods. Hele regeringen og alle relevante myndigheder var i højeste alarmberedskab. Politistyrker var beordret ud for at beskytte alle offentlige steder og forretningsområder, og også undergrundsbanen. Befolkningen reagerede godt og hjalp hinanden. Strandede fodgængere fandt folk, der ville køre dem gratis, og folk åbnede deres hjem for at de kunne overnatte.

En anomali, som stort set ikke blev berørt af den i øvrigt nærmest nonstop mediedækning, var, at den 5.-6. april var de selv samme husblokke, der senere blev udsat for angrebet, underkastet en »antiterror-øvelse« med efterretningstjenesten og myndighederne. Dette forklarer, hvorfor alle de officielle personer med det samme vidste, hvad de skulle gøre, hvilket var en vigtig faktor i at bevare roen. Desværre var, pga. denne øvelse, en af Jersey-barriererne, der bruges til at forhindre uautoriserede køretøjer adgang til den pågældende gade, af en eller anden grund blevet fjernet og gav således

lastbilen lettere adgang.

Statsministeren rejste omgående fra Vestkysten af Sverige, hvor han dagen efter skulle lede den Socialdemokratiske Partikongres, og vendte tilbage til Stockholm. Han har høstet meget kredit for at udtale, at »landet er vigtigere end partiet«. Sveriges konge vendte ligeledes omgående tilbage fra et besøg i Brasilien. Oppositionens politikere havde skubbet politik til side og gør fælles front med regeringen for den nationale enhed. Kondolencer er strømmet ind fra statsledere i hele verden, inklusive et brev fra præsident Trump.

Der vil komme fremtidige evalueringer af, hvordan man skal gøre antiterror-håndhævelsen mere effektiv, men politikerne nægtede at diskutere dette. For Sverige må dette betyde, at landet officielt nu må samarbejde med de lande, der faktisk udkæmper en krig mod terrorisme, såsom Syrien og Yemen, og til dannelsen af en reel alliance mod terrorisme under USA's, Ruslands og Kinas fælles lederskab. Der må sættes en stopper for enhver støtte til den britisk/saudiske brug af terrorisme til geopolitiske formål.

For det andet, så må der komme en genoplivelse af ideen om fred gennem økonomisk udvikling, og en Marshallplan for Sydvestasien (fra Afghanistan til Egypten) og Nordafrika, som forlænger den Nye Silkevej ind i disse områder, og ind i Afrika.

Ulf Sandmark fra det svenske Schiller Institut i Stockholm blev inviteret af Irans PressTV til at kommentere på deres aftenrapport om terrorangrebet i Stockholm den 7. april. Her sagde han, at brugen af terrorisme til geopolitiske formål skal stoppe, og at Sverige bør samarbejde med de lande, der bekæmper terrorisme.

Titelfoto: Stockholm, 8. april, 2017.